

Spis treści

Wykaz skrótów	9
Wstęp	11
Rozdział I. Energetyka w Polsce i w Unii Europejskiej – wprowadzenie ..	15
1.1. Uwagi wstępne	15
1.2. Regulacja sektora energetycznego w Unii Europejskiej	16
1.3. Pozycja sektora energetycznego w Polsce	23
1.4. Organizacja sektora energetycznego	26
1.5. Wnioski	28
Rozdział II. Ograniczenia wolności działalności gospodarczej w sektorze energetycznym	30
2.1. Uwagi wstępne	30
2.2. Możliwości wprowadzania ograniczeń wolności gospodarczej	31
2.3. Zasada proporcjonalności we wprowadzaniu ograniczeń	44
2.4. Podstawowe ograniczenia działalności gospodarczej w sektorze energetycznym	51
2.4.1. Koncesjonowanie przedsiębiorstw w sektorze energetycznym	51
2.4.2. Procedura zatwierdzania taryf przedsiębiorstwom energetycznym przez Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki ...	56
2.5. Wnioski	59
Rozdział III. Określenie kompetencji organów administracji w zakresie regulacji sektora energetycznego	61
3.1. Uwagi wstępne	61
3.2. Kompetencje w zakresie ustalania polityki energetycznej państwa ...	68

3.2.1. Minister właściwy do spraw gospodarki	72
3.2.2. Rada Ministrów	77
3.3. Kompetencje w zakresie regulacji rynku energetycznego państwa	80
3.3.1. Prezes Urzędu Regulacji Energetyki	81
3.3.1.1. Pozycja prawna	81
3.3.1.2. Zakres zadań	85
3.3.1.3. Forma dokonywania rozstrzygnięć przez Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki	86
3.3.1.4. Tryb weryfikacji rozstrzygnięć Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki	88
3.3.2. Minister właściwy do spraw gospodarki	90
3.3.2.1. Pozycja prawna ministra właściwego do spraw gospodarki	90
3.3.2.2. Koordynowanie realizacji polityki energetycznej ...	95
3.3.2.3. Określanie szczegółowych warunków planowania i funkcjonowania systemów zaopatrzenia w paliwa i energię	96
3.3.2.4. Nadzór instytucjonalny nad bezpieczeństwem zaopatrzenia w paliwa gazowe i energię elektryczną oraz nad funkcjonowaniem krajowych systemów energetycznych	98
3.4. Wnioski	100
Rozdział IV. Prawne metody realizacji polityki energetycznej w zakresie ochrony środowiska	102
4.1. Uwagi wstępne	102
4.2. Ograniczenia przewencyjne związane z ochroną środowiska, wymagane w celu uzyskania decyzji koncesyjnej	107
4.2.1. Obowiązki przedsiębiorstw energetycznych znajdujące się w treści decyzji koncesyjnej zgodnie z art. 37 ust. 1 pkt 6 u.p.e.	107
4.2.2. Obowiązek złożenia zabezpieczenia majątkowego przez wnioskodawcę w przypadku ewentualności powstania szkód w środowisku w związku z niewłaściwym prowadzeniem działalności objętej koncesją	109
4.3. Preferencje wynikające z wykorzystywania odnawialnych źródeł energii	112

4.3.1. Wspieranie odnawialnych źródeł energii w zakresie działań Unii Europejskiej	113
4.3.2. Wspieranie rozwoju odnawialnych źródeł energii przez krajowe regulacje prawne – ustawę – Prawo energetyczne i przepisy wykonawcze do ustawy	115
4.4. Ograniczenia emisji substancji szkodliwych do atmosfery	123
4.4.1. Ograniczenia emisji wynikające ze zobowiązań międzynarodowych	125
4.4.2. Ograniczenie emisji w prawie polskim	126
4.5. Wnioski	131
 Rozdział V. Prawne metody realizacji polityki energetycznej w zakresie ochrony konkurencji	133
5.1. Uwagi wstępne	133
5.2. Obowiązek wyodrębnienia operatorów systemów dystrybucyjnego, przesyłowego i połączonego	143
5.2.1. Europejska regulacja obowiązku wyodrębnienia operatorów systemów przesyłowego, dystrybucyjnego i połączonego ...	145
5.2.2. Krajowa regulacja obowiązku wyodrębnienia operatorów systemów przesyłowego, dystrybucyjnego i połączonego ...	147
5.3. Obowiązek zapewnienia świadczeń usług przesyłowych – realizacja zasady <i>Third Party Access</i>	150
5.3.1. Wspólnotowa regulacja zasady <i>Third Party Access</i>	152
5.3.2. Realizacja zapewnienia świadczenia usług przesyłowych i dystrybucyjnych w porządku krajowym	155
5.3.3. Obowiązek zawarcia umowy o przyłączenie do sieci	160
5.4. Rozstrzyganie sporów przez Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki ...	168
5.5. Kontrola transparentności księgowania przedsiębiorstw energetycznych w zakresie przeciwdziałania subsydiowaniu skrótnemu	173
5.6. Wnioski	177
 Rozdział VI. Prawne metody realizacji polityki energetycznej w zakresie bezpieczeństwa energetycznego państwa	180
6.1. Uwagi wstępne	180
6.2. Możliwości wprowadzenia ograniczeń w zakresie sprzedaży paliw oraz dostarczania i poboru paliw gazowych, energii elektrycznej i ciepła	187

6.3. Założenia dywersyfikacji dostawców energii	194
6.4. Obowiązek utrzymania zapasów surowców	197
6.4.1. Obowiązek utrzymania zapasów ropy naftowej i produktów naftowych	198
6.4.2. Obowiązek utrzymania zapasów gazu ziemnego	203
6.4.3. Obowiązek utrzymania zapasów surowców przez przedsiębiorstwa energetyczne zajmujące się wytwarzaniem energii elektrycznej lub ciepła	206
6.5. Wnioski	210
Zakończenie.....	214
Bibliografia	220
Strony internetowe	231
Dokumenty	232

W książce *Polityka energetyczna. Prawne instrumenty realizacji* przedstawione zostały prawne metody tworzenia i realizacji polityki energetycznej państwa. Autor poddaje testowi proporcjonalności poszczególne ograniczenia wolności gospodarczej nałożone na przedsiębiorstwa energetyczne, aby zweryfikować ich zasadność. Zakres publikacji wykracza poza regulacje polskiego systemu prawnego, przedstawiając je na tle prawa wspólnotowego i porównując z analogicznymi rozwiązaniami wprowadzonymi w innych krajach. Publikacja przybliży również kompetencje i pozycję ustrojową organów administracji publicznej właściwych w dziedzinie energetyki. Książka prezentuje także dorobek doktryny i orzecznictwa sądowego.

Jest to książka przeznaczona zarówno dla studentów studiów prawniczych, pracowników naukowych, adwokatów i radców prawnych, jak również dla wszystkich, którzy w swej pracy zawodowej stykają się z regulacją sektora energetycznego lub chcą zapoznać się z jego funkcjonowaniem i zasadami kształtowania polityki energetycznej państwa.

Dr Filip Elżanowski – absolwent Wydziału Prawa i Administracji UW, Centrum Europejskiego UW oraz Centrum Prawa Amerykańskiego UW. Od października 2008 r. adiunkt w Katedrze Prawa i Postępowania Administracyjnego UW. Pełnomocnik Zarządu Agencji Rozwoju Przemysłu SA, Wspólnik Zarządzający w renomowanej kancelarii prawnej. Specjalizuje się w prawie i postępowaniu administracyjnym, w szczególności w procedurze wydawania decyzji administracyjnych, prawie zamówień publicznych, procesach inwestycyjnych, prawie energetycznym.